

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och
sjukvård
103 33 Stockholm
Dnr S2022/00625

Remissvar över Europeiska kommissionens förslag på nytt mandat för Europeiska unionens narkotikabyrå

Sammanfattning

Länstyrelsen Östergötland är positiv till förslaget om nytt mandat för Europeiska unionens narkotikabyrå (EMCDDA).

Länstyrelsen Östergötland önskar göra följande medskick:

- Länstyrelsen anser att ett minimikrav och certifiering av nationella kontaktpunkter kan bidra till en kvalitetssäkring av data.
- Det är önskvärt att de lägesbilder och analyser som genereras når ut till berörda aktörer snabbare.
- Förtydligande gällande perspektiven mänskliga rättigheter, barnrätt, jämställdhet och jämlikhet bedöms skulle kunna bidra till bättre resultat.

Länstyrelsen Östergötland ser positivt på förslagen:

- om bredare täckning av blandbruksfrågor och dess utmaningar vad gäller risk för hälso- och sociala problem.
- om att fastställa minimikrav och certifiering för de nationella kontaktpunkterna.
- om att utveckla metoder för insamling och spridning av bästa praxis för att på ett effektivare och mer systematiskt sätt nå ut till medlemsländer där kunskapen kan översättas till nationell kontext.

Inledning

Förslaget förväntas främst ha påverkan på EU-nivå och nationella myndigheter. Effekterna på andra intressenter bedöms till stor del indirekta genom en bättre hantering av narkotikafrågan i EU.

Länstyrelsen Östergötland har valt att endast lämna synpunkter på de mål i förslaget som bedöms komma att beröra Länstyrelsens verksamhet.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen Östergötland önskar göra följande medskick:

- Det är av stor vikt att den insamlade och sammanställda statistik som EMCDDA tillhandahåller är tillförlitlig för att kunna fatta välgrundade beslut på EU-nivå såväl som på nationell, regional och lokal nivå. Länsstyrelsen anser att ett minimikrav och certifiering av nationella kontaktpunkter kan bidra till en kvalitetssäkring av data. Dock bör den administrativa bördan på nationella kontaktpunkter vara väl avvägd och processen för insamling av data bör effektiviseras, så som det föreslås i remissen.
- Den data och information som nationella kontaktpunkter bidrar med i EMCDDA genom REITOX utgör en unik kunskap. Det är önskvärt att de lägesbilder och analyser som genereras når ut till berörda aktörer snabbare för att kunna agera i det snabbt föränderliga narkotikaområdet.
- Narkotikafrågan är en komplex samhällsutmaning som kräver samverkan mellan en mängd olika aktörer på olika nivåer. Den kunskap som återförs från EMCDDA till nationella kontaktpunkter är mycket användbar i samverkansarbetet. Länsstyrelsen vill därför trycka på vikten av att nationella kontaktpunkten (Folkhälsomyndigheten) ges tillräckliga resurser att översätta kunskapen till svensk kontext.
- Ett förtydligande av byråns mandat gällande perspektiven mänskliga rättigheter, barnrätt, jämställdhet och jämlikhet skulle kunna bidra till att insamlad data på ett bättre sätt leder till att de beslut och insatser som vidtas på europeisk, nationell och lokal nivå ger bättre resultat.

Länsstyrelsens synpunkter på förslaget

1. Bredare täckning av blandbruksfrågor

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget om bredare täckning av blandbruksfrågor och dess utmaningar vad gäller risk för hälso- och sociala problem. Revideringen innebär att de nationella kontaktpunkterna förser byrån med relevant data vilken kan vara till nytta även för utvecklingen av det regionala förebyggande arbetet. En förtydligad definition av blandbruk bidrar till en ökad förståelse av de utmaningar ett blandbruk medför.

4. Stärkt roll för de nationella kontaktpunkterna

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om att fastställa minimikrav och certifiering för de nationella kontaktpunkterna. Det kan bidra till en kvalitetssäkring och mer jämförbara data mellan medlemsländer. Det är av stor vikt att data är tillförlitlig för att kunna användas i tilltänkta syften så som jämförelser, trender och framtidsspaningar.

5. Ökad kompetens för informationskampanjer och riskkommunikation

Det arbete som sker i EMCDDA och REITOX utgör en unik möjlighet att samla bästa praxis. Länsstyrelsen välkomnar förslaget om att utveckla metoder för insamling och spridning av bästa praxis för att på ett effektivare och mer systematiskt sätt nå ut till medlemsländer där kunskapen kan översättas till nationell kontext. Den kunskapen är till nytta både på regional och lokal nivå i det främjande och förebyggande arbetet. Ett exempel är verktyget EDPQS, European Drug Prevention Quality Standards, för att systematisera och kvalitetssäkra ANDTS-arbetet. Folkhälsomyndigheten har tagit fram en snabbguide på svenska och en kortare E-utbildning för att underlätta implementering och användning av EDPQS på regional och lokal nivå. Vidare ser Länsstyrelsen positivt på inrättandet av Early warning and response system som kan möjliggöra ett snabbt agerande vid upptäckt av nya hälsofarliga substanser i syfte att värna om liv och hälsa. Folkhälsomyndigheten har inrättat Varningssystem för narkotika (VSN), ett liknande system på EU-nivå skulle kunna bidra med viktig information till det nationella systemet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med Viveca Andersson, samordnare folkhälsa som föredragande.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även följande deltagit:
Linda Pergelius Thorbjörnsson, enhetschef och Lotta Hjalmarsson Österholm, länssamordnare ANDTS

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.